



PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie apríl 2012
IV. senát

Nález:

spisová značka	IV. ÚS 15/2012
súdca spravodajca	Ľudmila Gajdošíková
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – nevyhovené
dátum rozhodnutia	3. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka (obchodná spoločnosť) namietala porušenie označených práv uznesením krajského súdu, ktorým potvrdil ako vecne správne uznesenie okresného súdu v exekučnom konaní.</p> <p>Podľa sťažovateľky sa uvedený súd pritom nezaoberal spornou otázkou, prečo by mal povinný znášať trovy exekúcie v podobe odmeny súdneho exekútora za vykonanú exekúciu, keď k nijakému výkonu z jeho strany nedošlo, keďže na nijaký výkon ani nebol oprávnený (nemal dovtedy poverenie). Sťažovateľka teda popiera nárok exekútora na odmenu za výkon exekúcie, ktorý mu priznal okresný súd, ako aj krajský súd.</p>
ratio decidendi	<p>Návrh na vykonanie exekúcie zo strany oprávneného bol podaný po uplynutí lehoty na zaplatenie pohľadávky, na základe návrhu na vykonanie exekúcie požiadal súdny exekútor o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, sťažovateľka zaplatila dlžnú pohľadávku v deň vydania poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie, pričom je však zrejmé, že sťažovateľka (ani oprávnený) o tejto skutočnosti súdneho exekútora neinformovali, súdny exekútor v nadväznosti na udelené poverenie na vykonanie exekúcie vydal upovedomenie o začatí exekúcie, v ktorom vyčíslil aj predbežné trovy konania.</p> <p>Nútený výkon súdnych a iných rozhodnutí vrátane súdnej exekúcie podľa Exekučného poriadku je súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je nepochybne aj nárok na náhradu trov konania. Hoci súdny exekútor má zákonný nárok na úhradu trov, nemusí to bezpodmienečne znamenať, že tieto trovy aj v každom prípade reálne vymôže.</p> <p>Súdny exekútor je totižto v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu štátom určená a splnomocnená osoba na výkon exekúcie, ktorá má v rámci právomoci, ktorú vykonáva status verejného činiteľa (§ 5 zákona č. 233/1995 Z. z.).</p> <p>Ústavný súd uvádza, že exekútor vykonáva svoju činnosť aj ako slobodné povolanie (výber exekútora je zverený oprávnenému, odmena exekútora je priamo úmerná jeho procesnej aktivite).</p> <p>Samotná skutočnosť, že v konečnom dôsledku môže nastať stav, keď nebudú uspokojené všetky nároky súdneho exekútora pri výkone exekúcie, nemusí viesť k protiústavným dôsledkom. Riziko, ktoré súdny exekútor nesie, je odôvodnené a do značnej miery kompenzované jeho v podstate monopolným postavením pri výkone exekúcie.</p> <p>V súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku je povinnosťou všeobecného súdu uviesť v rozhodnutí dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil. Dostatočnosť a relevantnosť týchto dôvodov sa musí týkať tak skutkovej, ako i právnej stránky rozhodnutia.</p>

	<p>Krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci, ústavne akceptovateľným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne udržateľné. Navyše, obsahom označených uznesení okresného súdu a krajského súdu je rozhodovanie o predbežných trovách exekúcie podľa § 201 zákona č. 233/1995 Z. z., t. j. v exekučnom konaní.</p> <p>Tvrdenia sťažovateľky preto podľa názoru ústavného súdu sledujú len dosiahnutie zmeny súdneho rozhodnutia, ktoré skončilo pre ňu čiastočne nepriaznivým výsledkom, čo však nemožno spájať s porušením jej základného práva garantovaného ústavou ani s porušením práva garantovaného dohovorom.</p> <p>Ústavný súd nezistil, že by namietané uznesenie krajského súdu bolo svojvoľné alebo vnútorne protirečivé, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou. Ústavný súd v takomto prípade nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie právnych záverov tohto súdu.</p> <p>Nemožno hodnotiť za arbitrárne ani právne názory krajského súdu vychádzajúce zo skutkových zistení a právnych názorov vyjadrených v jeho uznesení, naopak, ide o právne závery, ktoré sú podľa názoru ústavného súdu ústavne akceptovateľným spôsobom zdôvodnené, t. j. tak, ako to vyplýva z požiadaviek základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a tiež práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESELP a iných súdov	<p>Ústavný súd: .I. ÚS 5/00, I. ÚS 164/04, II. ÚS 272/08, IV. ÚS 27/08, II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, II. ÚS 78/05, IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 33/2010, I. ÚS 80/2012</p> <p>ESELP: Van der Mussele proti Belgicku (rozsudok z 23. novembra 1983, séria A, č. 70), Van de Hurk v. Holandsko z 19. apríla 1994, séria A, č. 299, § 61, správa Európskej komisie pre ľudské práva vo veci Fouquet v. Francúzsko, Recueil I/1996, s. 29</p>

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 25/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namietal porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov postupom okresného súdu v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci, ktoré začalo v roku 2007.</p>
ratio decidendi	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pokiaľ ide o kritérium právna a faktická zložitost' veci, predmetom napadnutého konania je rozhodovanie o návrhu na zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva rozdelením veci. Ústavný súd zastáva názor, že vec nie je právne zložitá, v súvislosti s čím možno poukázať na dostatok stabilizovanej judikatúry všeobecných súdov, zároveň pripúšťa určitú mieru faktickej zložitosti, ktorá vyplýva z potreby vykonania znaleckého dokazovania. Vzhľadom na to, že znalecké dokazovanie bolo okresným súdom nariadené až v decembri 2011, nemohla mať táto skutočnosť vplyv na doterajšiu dĺžku napadnutého konania. 2. Ďalším kritériom, bolo správanie sťažovateľa ako účastníka konania. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by v uvedenej súvislosti bolo potrebné pripísať na jeho ťarchu. 3. Ústavný súd hodnotil samotný postup okresného súdu v posudzovanom konaní, pričom zistil jedno dlhodobé obdobie jeho nečinnosti v trvaní od augusta 2008 (pokyn na pripojenie dedičského spisu) do marca 2010 (pokyn na pripojenie dedičského spisu). <p>Postup okresného súdu v preskúmanom konaní bol aj neefektívny, čomu nasvedčuje skutočnosť, že znalecké dokazovanie vo veci bolo nariadené až po štyri a pol roku od začatia konania.</p>

	<p>Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým postupom okresného súdu došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 60/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označeného práva postupom okresného súdu v konaní o zaplata penážnej sumy z titulu nedoplatku nájomného, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha zaplata penážnej sumy z titulu nedoplatku nájomného. Ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala právnu alebo faktickú zložitost' veci, aj keď pripúšťa, že po skutkovej stránke bolo potrebné vykonať dokazovanie, ktorého uskutočnenie si objektívne vyžadovalo určitý čas (odborné posúdenie listinnej dokumentácie znalcom).</p> <p>2. Sťažovateľ ako účastník súdneho konania pred okresným súdom neprispel k predĺženiu namietaného konania. Sťažovateľ bol v doterajšom priebehu konania aktívny, poskytoval okresnému súdu požadovanú súčinnosť a podaním sťažnosti proti porušovaniu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov sa domáhal zvýšenia aktivity okresného súdu v namietanom konaní.</p> <p>3. Zo súdneho spisu vyplýva, že okresný súd nariadil vo veci prvé pojednávanie až po uplynutí takmer dvoch rokov od podania návrhu. V nasledujúcom období okresný súd nariadil ďalších päť pojednávaní, z ktorých tri boli z rôznych dôvodov zrušené a odročené, čo signalizuje, že jeho činnosť bola nesústredená a neefektívna. Okresný súd bol neefektívny aj pri zabezpečovaní vypracovania znaleckého posudku.</p> <p>Za neospravedlniteľnú z hľadiska požiadavky na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov ústavný súd považuje skutočnosť, že okresný súd doručil odvolaciemu súdu spis na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu o znalečnom až po uplynutí viac ako 13 mesiacov od jeho podania.</p> <p>Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že neodôvodnenou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou okresného súdu došlo v namietanom konaní k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu ešte právoplatne skončené, ústavný súd podľa čl. 127 ods. 2 ústavy okresnému súdu prikázal, aby v ďalšom období konal bez zbytočných prieťahov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 514/2011
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	22. marec 2012
dotknuté články ústavy, ústavných	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovatelia namietali porušenie ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v trestnom konaní, ktoré začalo v roku 2004.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o obžalobe podanej okresnou prokuratúrou pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1 a 4 písm. c) Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť obžalovaný, pričom sťažovatelia sú v procesnom postavení poškodených.</p> <p>Ústavný súd pripustil určitú mieru faktickej zložitosti namietaného konania vzhľadom na potrebu vykonať v predmetnej veci časovo náročné dokazovanie. Primeraná lehota na konanie v trestných veciach v dôsledku mimoriadne citeľného zásahu do sféry osobnostných práv a slobôd, ktorý je s priebehom trestného procesu spojený, sa musí posudzovať prísnejšie ako v iných veciach, pričom v trestných veciach treba s osobitným zreteľom pristupovať aj k právam poškodených.</p> <p>2. Sťažovateľka v 1. rade sa pravidelne zúčastňovala nariadených pojednávanií aj napriek tomu, že je občiankou iného štátu, pričom sa aktívne domáhala odstránenia nečinnosti okresného súdu aj prostredníctvom sťažností na prietahy v konaní adresovaných predsedovi okresného súdu. Sťažovatelia v 2. a 3. rade vstúpili do konania v dôsledku procesného nástupníctva po poškodenom Ing. Tomášovi Blšťakovi, zomrelom v apríli 2011. Ústavný súd v tejto súvislosti konštatoval, že k ich vstupu do namietaného konania na strane poškodených došlo na základe univerzálnej sukcesie, a v tejto súvislosti poukázal na svoju judikatúru, v zmysle ktorej si sťažovatelia v 2. a 3. rade môžu uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prietáhov aj pre štádium konania, ktoré tejto zmene predchádzalo.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľov nijakým spôsobom neovplyvnilo doterajšiu dĺžku namietaného konania.</p> <p>3. Konanie ako celok (zvlášť v období po roku 2005) je poznačené viacerými obdobiami aj dlhodobejšej neodôvodnenej nečinnosti a neefektívnej činnosti (prejavujúcej sa najmä v častom odročovaní už nariadených pojednávanií). Ústavný súd vzal tiež do úvahy, že v predmetnej veci sa skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, stal v roku 2000, teda pred 12 rokmi, pričom samotná obžaloba bola podaná pred ôsmimi rokmi a namietané konanie ešte stále nie je právoplatne skončené. Takáto zdlhavosť trestného konania neúmerne predlžuje stav právnej neistoty strán konania (a teda aj sťažovateľov) do takej miery, že ich právo na súdnu ochranu sa stáva iluzórnym, a teda ho ohrozuje vo svojej podstate.</p> <p>V čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti totiž okresný súd ako súd prvého stupňa vo veci už meritórne rozhodol rozsudkom z 20. decembra 2011 a doručil tento rozsudok stranám konania, t. j. vykonal vo veci všetky procesné úkony, ktoré mu ukladá zákon (Trestný poriadok). Za tejto situácie už nemohlo v čase rozhodovania ústavného súdu dochádzať postupom okresného súdu k zbytočným prietahom v konaní. Na tomto konštatovaní nemení nič skutočnosť, že vec ešte nie je právoplatne skončená, keďže okresná prokuratúra podala proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom bude rozhodovať odvolací súd.</p> <p>Ústavný súd na základe uvedeného dospel k záveru, že neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu v namietanom konaní, ako aj jeho neefektívnou činnosťou došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj ich práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Sťažovateľke v 1. rade priznáva finančné zadostučinenie v sume 6 000 € a sťažovateľom v 2 a 3. rade každému v sume po 2 000 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EŠLP a iných súdov	II. ÚS 32/03, I. ÚS 80/06, I. ÚS 197/05, I. ÚS 66/03, I. ÚS 73/06, I. ÚS 80/06

spisová značka	IV. ÚS 32/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	4. apríl 2012

dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ (občianske združenie) namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote postupom okresného súdu v konaní o náhrade škody, ktoré začalo v roku 2009.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu na náhradu škody vzniknutej v súvislosti s „<i>nezákonným zrušením verejného obstarávania</i>“. Predmetné konanie ani zo skutkového, ani z právneho hľadiska nevykazuje črty mimoriadnej náročnosti a právnej zložitosti.</p> <p>Ústavný súd nemohol súhlasiť s argumentáciou okresného súdu uvedenou vo vyjadrení k sťažnosti, že vec je skutkovo zložitá vzhľadom na nutnosť „<i>rozsiahleho dokazovania najmä listinnými dôkazmi...</i>“. Okresný súd zabezpečil predloženie kompletných listinných dôkazov až po viac ako štyroch rokoch od začatia namietaného konania.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by bolo potrebné pripísať na ťarchu sťažovateľa.</p> <p>3. Ústavný súd konštatuje, že postup okresného súdu bol v zásade plynulý, no na druhej strane nebol dostatočne sústredený a efektívny.</p> <p>Nesústredenosť a najmä neefektívnosť postupu okresného súdu v namietanom konaní spočívala v nesystematickom a málo dôraznom zabezpečovaní listinných dôkazov potrebných na rozhodovanie vo veci. Okrem neprimerane dlho trvajúceho zabezpečovania originálu spisov z „verejného obstarávania a opakovaného verejného obstarávania“ išlo aj o predloženie vyšetrovacieho spisu, ktorý okresný súd bez použitia poriadkových opatrení v zmysle § 53 OSP zabezpečoval v období dlhšom ako rok.</p> <p>O nesústredenosti postupu okresného súdu v namietanom konaní svedčí skutočnosť, že opakovane vyzýval Úrad pre verejné obstarávanie na predloženie požadovanej časti dokumentácie z verejného, pričom z jeho odpovede vyplynulo, že požadovaná dokumentácia bola okresnému súdu už predložená.</p> <p>Neefektívny bol postup okresného súdu najmä pri zabezpečovaní potrebnej dokumentácie na rozhodovanie vo vzťahu k odporcovi. Okresný súd opakovane vyzýval odporcu na predloženie dokumentácie z verejného obstarávania, pričom až výzva z júna 2011 obsahovala aj hrozbu možnosti uloženia poriadkovej pokuty v sume 500 € v prípade nepredloženia požadovanej dokumentácie.</p> <p>Právny zástupca odporcu až v septembri 2011 predložil požadovaný originál neúplnej dokumentácie z verejného obstarávania, keď mu predtým okresným súdom uznesením z augusta 2011 bola uložená poriadková pokuta v sume 300 €.</p> <p>Okresný súd zabezpečil sťažovateľom požadovanú dokumentáciu z verejného obstarávania až po viac ako štyroch rokoch od začiatku namietaného konania.</p> <p>Keďže činnosť okresného súdu v doterajšom priebehu preskúmaného konania sa v podstate sústredila len na zabezpečenie listinnej dokumentácie, ústavný súd na základe hodnotenia podľa uvedených troch kritérií dospel k záveru, že postup okresného súdu v namietanom konaní nie je ústavne akceptovateľný, a preto ním došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prietáhov. Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 500€.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 61/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	4. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky

zákonov a medzinárodných zmlúv	
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní o náhradu škody, ktoré začalo v roku 2007.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha náhrady škody, ktorá mu mala vzniknúť odstúpením od zmluvy o pripojení s mobilným operátorom. Vec sťažovateľa nie je z právneho hľadiska zložitá, pričom doterajší priebeh namietaného konania nesignalizoval ani zložitost' veci zo skutkového hľadiska.</p> <p>2. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka súdneho konania pred okresným súdom ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania. Sťažovateľ sa žiadosťou o nariadenie pojednávania a následne aj podaním sťažnosti proti porušovaniu svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov adresovanej predsedníčke okresného súdu domáhal zvýšenia aktivity okresného súdu v namietanom konaní.</p> <p>3. Vychádzajúc z obsahu súdneho spisu ústavný súd dospel k záveru, že doterajší priebeh namietaného konania je poznačený neefektívnou činnosťou okresného súdu. Okresný súd sice nariadil v období do vyhlásenia rozsudku z februára 2008 pojednávania vo veci v zásade plynulo, ale následne viacero z nich odročil bez prerokovania veci.</p> <p>Nesústredenost' postupu okresného súdu potvrdzuje aj skutočnosť, že okresný súd rozhodol o nariadení znaleckého dokazovania po viac ako 5 rokoch od podania návrhu po predchádzajúcom zrušení rozsudku z februára 2008 krajským súdom (uznesenie krajského súdu z apríla 2010) a vrátení veci na ďalšie konanie.</p> <p>Na ťarchu okresného súdu ústavný súd pripísal tiež skutočnosť, že rozsudok okresného súdu z februára 2008 bol sťažovateľovi doručený až po takmer štyroch mesiacoch od jeho vyhlásenia.</p> <p>Neakceptovateľná je skutočnosť, že po vrátení veci na ďalšie konanie krajským súdom okresný súd nariadil ďalšie pojednávanie až na máj 2011 (viac ako jeden rok od vydania zrušujúceho uznesenia krajského súdu).</p> <p>Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že najmä neefektívnou činnosťou okresného súdu došlo v namietanom konaní k zbytočným prietáhom, a teda aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.</p> <p>Okresnému súdu prikázal, aby v ďalšom období konal v tomto konaní bez zbytočných prietáhov.</p> <p>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 500 €.</p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 93/2012
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	19. apríl 2012
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov postupom okresného súdu v konaní o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré začalo v roku 1988.
ratio decidendi	<p>1. Keďže spory o zrušení a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam patria do štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, nepovažuje ústavný súd namietané konanie za právne zložitú, a to tiež so zreteľom na to, že pri rozhodovaní vo veci možno využiť existujúcu stabilizovanú judikatúru.</p> <p>Ústavný súd však pripúšťa určitú mieru skutkovej zložitosti veci, a to najmä v súvislosti s nutnosťou rozsiahleho a opakovaného znaleckého dokazovania, ale aj v súvislosti s požiadavkou náležitého preukázania nevyhnutných investícií do vyporiadovaných nehnuteľností zo strany sťažovateľa a navrhovateľky v 2. rade, ktoré</p>

musí okresný súd brať do úvahy pri konečnom ustálení jednotlivých podielov pri vyporiadaní spoluvlastníctva.

Na určité spomalenie namietaného konania mal vplyv aj prechod nárokov v súvislosti s dedičským konaním.

Ani faktická zložitosť veci nemôže ospravedlniť skutočnosť, že namietané konanie nebolo ani po viac ako 24 rokoch jeho trvania právoplatne skončené.

2. Sťažovateľ spolu s navrhovateľkou v 2. rade určité spomalenie priebehu namietaného konania zapríčinili tým, že v súvislosti s nimi podaným dovolaním proti rozsudku krajského súdu neoznámili okresnému súdu včas výšku sumy, ktorej sa v dovolacom konaní domáhajú, a preto nemohol byť správne vyrubený súdny poplatok za dovolanie. V súvislosti s uvedeným okresný súd sťažovateľa a navrhovateľku v 2. rade písomne opakovane vyzýval, aby požadované údaje oznámili, v dôsledku čoho príslušná suma súdneho poplatku za dovolanie bola uhradená až v apríli 2004.

3. Ústavný súd predovšetkým zastáva názor, že aj keď postup okresného súdu v preskúvanom konaní bol v zásade plynulý, bez evidentnej nečinnosti, priebeh viac ako 24 rokov trvajúceho konania je však takmer celý poznačený nesústredenosťou a neefektívnosťou.

Okresný súd v merite veci dosiaľ rozhodol až šesťkrát, pričom v prvých štyroch prípadoch boli rozsudky okresného súdu zrušené v rámci odvolacieho konania krajským súdom 1, v piatom prípade po podaní mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) sťažovateľom a navrhovateľkou v 2. rade rozsudkom najvyššieho súdu z novembra 2004 boli rozsudky okresného súdu a krajského súdu znovu zrušené a najvyšší súd vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd šiestykrát meritórne rozhodol vo veci rozsudkom z júna 2006, ktorý v odvolacom konaní ako vecne správny potvrdil aj krajský súd 2 rozsudkom z januára 2008. Po podaní mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) odporkyňou však najvyšší súd napadnutý rozsudok krajského súdu 2 zrušil uznesením z augusta 2009, vec mu vrátil na ďalšie konanie a krajský súd 2 následne uznesením z júna 2010 zrušil aj rozsudok okresného súdu z júna 2006 a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Nesústredenosť a neefektívnosť postupu okresného súdu je opísaná v odôvodneniach zrušujúcich rozsudkov krajského súdu 1 a krajského súdu 2, v ktorých rozhodujúcimi výhradami zdôvodňujúcimi zrušenie rozsudkov okresného súdu boli najmä:

- nevykonanie dokazovania v potrebnom rozsahu,
- nesprávny postup pri určovaní hodnoty nehnuteľností,
- nedostatočné preskúmanie nákladov na údržbu nehnuteľností z hľadiska ich nevyhnutnosti.

Rozsudok najvyššieho súdu z novembra 2004, ktorým bolo zrušené rozhodnutie odvolacieho krajského súdu 2 z mája 2001 spolu s rozsudkom okresného súdu z júna 2000, vyhodnotil tieto rozhodnutia ako „vecne nesprávne“.

Najvyšší súd konštatoval, že rozhodnutie odvolacieho súdu postihnuté aj inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a to v súvislosti s náhradou za spoluvlastnícky podiel žalovanej v zmysle § 142 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na vyplatenie ktorej boli zaviazaní žalobcovia 1/, 2/. O výške tejto náhrady za spoluvlastnícky podiel totiž sudy rozhodli iba podľa (neaktuálneho) znaleckého posudku.

Sudy tak túto povinnosť previedli iba na znalca, ktorého postup (treba však uviesť, že sa tak stalo nesprávnym usmernením súdu, ktorý ho vypracovaním znaleckého posudku poveril) nezodpovedá určeniu ceny predstavujúcej objektívnu cenu, za ktorú by vec bolo možné predať v čase rozhodovania.

Všeobecná cena je totiž trhovú hodnotu alebo cenu obvyklú, t. j. cenu, za ktorú možno rovnakú alebo porovnateľnú vec v danom mieste a čase predať alebo kúpiť. Zisťuje sa porovnávaním s už realizovaným predajom a kúpou obdobnej nehnuteľnosti, pokiaľ sú na to dostupné informácie. Tieto informácie však sudy vôbec nezisťovali, takže nemohli ani dôjsť k správnejmu záveru o všeobecnej cene nehnuteľností. V tomto smere preto taktiež bude potrebné dôsledne doplniť dokazovanie, majú na zreteli v neposlednom rade fakt neúmernej dĺžky konania predmetného sporu.

V dôsledku nesprávneho postupu okresného súdu vo veci došlo k predĺženiu súdneho konania o obdobia.

Z ústavnoprávneho hľadiska je neprijateľné, aby konanie vo veci nebolo právoplatne skončené ani po viac ako 24 rokoch jeho trvania.

	Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v namietanom konaní došlo k zbytočným prieťahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 12 000 €
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEK a iných súdov	IV. ÚS 165/09, IV. ÚS 82/2010, IV. ÚS 277/04

Spracovala : JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.